

Пламва борба, водена рѣзко, безъ озъртаце и отъ двѣтѣ страни. Петиофи е на чело на младите волентири, които воюватъ за бѫдѫщето; противниците сѫ въоружени съ тежките доспехи на традицията и теорията, и за тѣхъ е цѣнно миньлото. Тѣ дигатъ врѣва: — какъ може да се пѣе тѣй? Това е селащина, груба, нечиста. А нали поезията тѣбѣва да бѫде спрѣтна по форма, тѣбѣва да бѫде изразъ на отложени чувства, прѣчистени вече отъ пѣната на броженето; тѣ тѣбѣва да стои надъ живота, ако може дори вънъ отъ живота. Това е просто признакъ на упадъкъ — да се въвожда толкова животъ въ поезията. По-малко животъ — по-вече искуство! . . Но иди расправай ти за книжни работи на едно „диво цвѣте на природата“ което чете и разбира само великата книга на живота и за което винаги разумъ е сърдцето.

*Га съ
водород*

„Grau ist, mein Freund, die Theorie, — и който памира удоволствие въ нея, нека му е просто; но меле ме оставете на мира“, — ще ви отвѣрне той за да ви очуди още повече, и за инатъ вамъ ще испѣе слѣдната пѣснъ на младостта: „Клатижъ глава старитѣ и викатъ ми: „Момче, по-сдѣржалъ бѫди!“ Старостъта е echo отъ живота . . . сдавено echo — що ме съ за него еня! Буенъ билъ съмъ, тѣй да бѫде; може и безумѣнъ? То се знай . . . , не разумѣтъ ~~еще~~ слушамъ, а сърдцето. Нека то ме води, макаръ ~~че~~ не тѣй лепо, ала ~~по~~ далеко вижда. Сърдцето на младежа гори буйно, като факелъ, та отъ него се стѣмватъ и самитъ пебеса. И не само като факелъ служи пламътъ на сърдцето: въ зимната нощ на нашата обща неволя, смѣлостта се смирява — разумътъ би ни оставилъ да измръзнемъ съвсѣмъ, и само живият огнь на сърдцето ощъ ни топли. И педѣйте вѣрва, вий уталожени старци, че май врѣди ако понѣкога младежкинъ огнь го прѣкалява; често пожаръ спустишава цѣли поля — слѣдъ пожаръ тѣ биватъ още по-плодородни.“ — Какво може да се каже на единъ такъвъ поетъ, на единъ такъвъ пакостникъ? Вий би били напълно прави — като уталожени хора — ако свиете раменѣ, оставащи при своето мнѣніе, и признаете че и той има право! А има право той, защото е младъ, защото вѣрва въ себе си, защото всичко което вамъ не ви харесва, у него не е афектация, а е изразъ на негови индивидуалитетъ, — на каквото сѫ, може би, изразъ и вашите теории, вашето тѣбѣва. Най-стїпѣ, да ли сте съгласни съ него, или не, за поета е все едно; но пази-боже да на-